

Skråninga barnehage forteller

NATURFAGSENTERET
NASJONALT SENTER FOR NATURFAG I OPPLÆRINGA

MATEMATIKKSENTERET
Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen

Camilla N. Justnes
MATEMATIKKSENTERET

Skråninga barnehage forteller

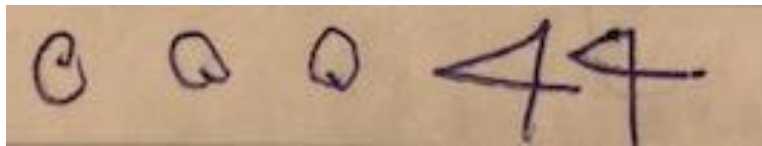
Isabelle fra Skråninga barnehage forteller:

«I barnehagen vår har vi et stort grantre som det ofte faller mange kongler ned fra. En dag var det så mange kongler på bakken at det var vanskelig å bruke syklene. Derfor bestemte vi oss for å samle sammen konglene og putte dem i trillebåren vår.

Det kom helt naturlig at barna begynte å telle konglene. Etterhvert som det kom flere barn til, ble det vanskelig å holde oversikten over hvor mange kongler det var tilsammen i trillebåren. Det var også så mange kongler at flere barn ikke visste hvordan de kunne telle videre.

Mange barn ville vite hvor mange kongler det var og de tippet alt fra mellom 10 og en million kongler. Vi skrev ned på et stort ark hvor mange kongler de gjettet. Vi kjørte deretter trillebåren til en krok ute og tømte ut konglene på bakken slik at flere kunne være med å telle konglene. Vi voksne blandet oss ikke inn i hvordan barna gjorde det, men svarte på spørsmål som «Hva kommer etter 49?». Flere barn ville ha blyant og papir for å holde oversikten.

Her er noen bilder av barnas representasjoner av hvor mange kongler det var i trillebåra:

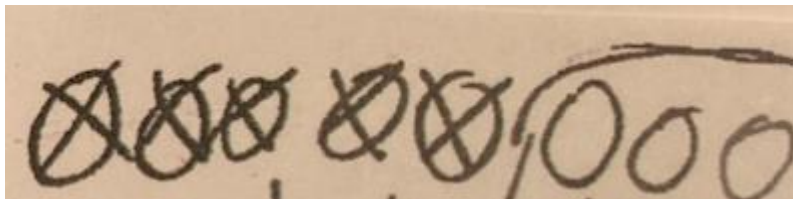
Bilde 1: Denne gutten har skrevet at det er hundre og førtifire kongler.

Bilde 2: Denne gutten har tegnet trillebåra med kongler oppi. Han tegnet først 10 kongler, men farget hele trillebåra brun etterpå fordi det var så mange kongler i den.

Bilde 3: Denne jenta har talt så langt hun kan og skrev først 51, deretter 27 og til slutt 34. Hun har skrevet en prikk mellom hvert tall slik at det ikke ser ut som det er et langt tall.

Bilde 4: Denne jenta har tegnet konglene, satt kryss når hun har talt, og satt strek etter fem kongler.

Fortellingen fra Skråninga barnehage om konglene er en fortelling om en telle-aktivitet der barna fikk stor frihet til å selv velge hvordan de ville telle og hvordan de ville representere telleprosessen og resultatet av tellingen.

I Skråninga barnehage talte de kongler, men alt kan telles! Det kan være fugler på fuglebrettet, biler som kjører forbi, pinner, puslespillbrikker, legoklosser, blyanter og lignende. Barn blir lett engasjert i store tall og når det er mye av noe. Å tilby barn mulighet til å sette i gang telleaktiviteter gir dem mulighet til å få erfaringer med å representere både telleprosessen og resultat på ulikt vis (Schwerdtfeger & Chan, 2007). De yngste vil kanskje telle ett og ett objekt, mens mer erfarne barn vil bruke strategier der de teller i grupper på to, ti eller hundre. Det er viktig at personalet ikke blander seg og styrer tellingen, og det viktigste med aktiviteten er ikke å finne ut hvor mange det er, men hvordan vi kan finne ut av det. Ved å la det være åpent hvordan barna vil telle objektene, får personalet i barnehagen mulighet til å observere hvilke ideer barna har, og hva de allerede kan og forstår. Etter hvert som barna får erfaringer med å telle større mengder, kan man utfordre dem ved å be dem forklare og skrive ned hvordan de gjør det. Du kan da studere barnas skriftlige representasjoner. Etter hvert som barna får erfaringer med å uttrykke sine ideer både muntlig og skriftlig, vil representasjonene gradvis bli mer og mer nyttige for dem.

Referanse:

Schwerdtfeger, J., & Chan, A. (2007). *Counting Collections*. *Teaching Children Mathematics*, (March). http://scho.schd.ws/hosted_files/cmcsouth2015/ea/Counting-Collections-Article.pdf, lastet ned 15.02.18